

8-қисм

Илова-1 Қандай қилиб муваффақиятли эр бўлиш мумкин

– Аёлингиз учун чиройли кийининг, ҳар доим тоза ва ҳушбўйланган ҳолда бўлинг. Эр аёлини ҳар доим чиройли кўринишини хоҳлагани каби аёл ҳам эрини у учун кийинишини хоҳлайди. Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам ҳар доим уйларига қайтганларида тишларини мисвак билан тозалашдан бошлардилар ва ҳушбўйланишни яхши кўрардилар.

– Аёлингизга уни эркалайдиган номлар билан мурожат қилинг. Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг аёллари учун, улар яхши кўрадиган алоҳида номлари бор эди. Аёлингизни у энг яхши кўрадиган номлар билан чақиринг, унинг қалбини оғритадиган номларни айтманг.

– Аёлингизга пашшага қилинадиган муносабатда бўлманг. Чивин бизни “чақиб олмагунича” у ҳақда ҳеч ҳам ўйламаймиз. Худди шунга ўхшаш, аёл ҳам кун бўйи тинмайди, то у эрини “чақиб оладиган” бир иш қилмагунича эр унга эътибор бермайди. Унга бундай муносабатда бўлманг; у қилган ҳар бир яхшиликларнинг фарқига боринг ва эътибор қаратиб туринг;

– Агар аёлингизнинг хатосини кўрсангиз жим туришга ҳаракат қилинг ва уни хафа қилманг! Бу Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг усуллари: аёллари (розияллоҳу анхунна) томонидан бирор-бир номаъқул нарсани кўрсалар мана шу усулни қўллардилар. Бу жуда ҳам озчилик биродарлар уддалай оладиган усулдир.

– Ҳар доим аёлингизни кўрганда табассум қилинг ва уни қучоғингизга

Ислом Нури

олинг. Табассум садақадир ва аёлингиз бунга энг ҳақлидир. Аёлингиз сизни ҳамиша табассумда кўргадиган ҳаётни бир тасаввур қилинг! Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам намозга чиқиб кетаётганларида аёлларни бир ўпариб қўярдилар, ҳатто рўза тутган бўлсалар ҳам.

- Аёлингизнинг сиз учун қилган ишларига ташаккур билдиринг! Аёлингиз таом тайёрлайди, уй тозалайди ва шунга ўхшаш ўнлаб бошқа ишларни қилади. Баъзан унинг барча қилган бу ишлари учун оладиган раҳмати: “Овқатни тузи кам бўлиб қолибди”, - деган сўз бўлади.

Аёлингизга нима роҳат бераётганини ўзингиз фарқлаб олишингиз қийин. У билан топишмоқ ўйнашга мажбур эмассиз, ундан сўранг ва ҳаётингизда ўша ишларни такрорлаш учун ҳаракат қилинг.

- Унинг хоҳишларини кичик санаманг. Аёлингизни таъминлаб қўйинг. Баъзан эркаклар аёлларининг талабларига паст назар билан қарайдилар. Бу ҳолатда ҳам Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам бизга ўрнақдирлар. Софийя розияллоҳу анҳога секин юрадиган туя бериб қўйилгани учун йиғлаётганларида Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам унинг кўз ёшларини артдилар ва унга бошқа туя келтириб бердилар.

- Ҳушчақчақ бўлинг ва аёлингиз билан ўйинлар ўйнанг. Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам чўлда Оиша розияллоҳу анҳо билан қувалашмачоқ ўйнаганлар.

- Ҳар доим, Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва салламнинг сўзларини ёдда сақланг: “Сизларнинг энг яхшиларингиз, аҳлига яхши муносабатда бўлганларингдир. Сизларнинг ичингларда аҳлига энг

Ислом Нури

яхши бўлгани менман». Эрларнинг энг яхшиси бўлишга ҳаракат қилинг!

Аллоҳ азза ва жалладан турмушингизни ширин қилишини сўранг.

Илова-2: Аёлингизни қандай хурсанд қиласиз

Қуйидагилар шайх Муҳаммад Абдулҳамид Ҳомидийнинг “Аёлингизни қандай хурсанд қиласиз?” номли китобининг хулосасидир.

Чиройли кўришиш: ишдан, офисдан, саёҳатдан ва шу каби бирор турли айрилиқдан сўнг кўришганда:

- Яхши, илиқ саломлашиш билан бошланг;

-«Ассаламу аълайкум» билан бошланг. Салом бериш бу суннат ва аёлингиз учун энг яхши дуодир;

- Унга қўл бериб кўришинг ва ёмон хабарларни кейинга қолдирин.

Ширин суҳбат:

- Суҳбатлашаётганда ижобий сўзларни танланг ва салбийларидан сақланг;

- Дона, дона гапиринг ва агар керак бўлса гапингизни у яхши англаб олгунигача такрорланг;

- Аёлингизга у ёқтирадиган чиройли номлар билан мурожаат қилинг.

Улфатлашиш ва бўш вақтларни бирга ўтказиш:

Ислом Нури

- Бўш вақтингизни аёлингиз билан суҳбатлашишга бағишланг;
- Унга яхши янгиликларни етказинг;
- Энг яхши хотираларингиз аёлингиз билан бирга бўлишини ҳар доим ёдда сақланг;

Ўйинлар ва кўнгил очиш:

- Аёлингиз билан ҳазиллашинг;
- Спорт ёки бошқа бирор нарсада аёлингиз билан ўзаро мусобақалашинг ёки ўйнанг;
- Мункаротлардан холий бўлган дам олиш жойларига олиб боринг;

Уй ишларида ёрдам бериш:

- Аёлингиз томонидан илтимос бўлишидан олдин айрим ишларни ўзингиз билиб қилаверинг, хусусан, аёлингиз чарчаган ёки касал бўлиб қолган пайтларда.

Маслаҳатлашиш:

- Асосан оилавий ишларда;
- Аёлингизнинг сиз учун муҳим бўлган қарашлари тўғрисида ўз фикрингизни билдиринг;
- Унинг фикрларини диққат билан ўрганиб чиқинг;
- Ўз фикрлари билан сизга ёрдам бергани учун аёлингизга

Ислом Нури

миннатдорчилик билдиринг.

Зиёратларга бориш:

- Алоқа қилиш учун энг яхши одамларни танланг. Қариндошлар ва солиҳ кишиларни зиёрат қилувчиларга катта ажлар ваъда қилинган;
- Зиёрат давомида Исломий одобларга катта эътибор беринг;
- Аёлингиз хоҳламаган кишини зиёрат қилишга аёлингизни мажбурламанг.

Сафарга кетаётган бўлсангиз:

- Илиқ хайрлашинг ва яхши насиҳатлар қилинг;
- Сиз учун дуо қилишини сўранг;
- Солиҳ қариндош ва дўстларингиздан сиз йўқлигингизда оилангиздан хабар олиб туришларини илтимос қилинг;
- Эҳтиёжларига етадиган даражада пул билан таъминланг;
- Қаерда бўлишингиздан қатъий назар аёлингиз билан хабарлашиб туринг: телефон, э-маил, хат ва ҳ.к. орқали;
- Иложи борича тезроқ қайтишга ҳаракат қилинг;
- Аёлингизга ҳадя олиб келишни унутманг;
- Кутилмаган вақт ёки кечаси қайтиб келишдан сақланинг;

Ислом Нури

- Агар иложи бўлса аёлингизни ҳам бирга олиб кетинг.

Молиявий ёрдам:

- Эр аёлига қилган ҳар бир инфоқи учун ҳатто аёлига едирган бир луқма нони учун ҳам ажр олади (ҳадис);

- Эр аёли сўрашидан олдин ўша нарсани тайёр қилиб қўйишга қаттиқ ҳаракат қилиши керак;

Хушбўйланиш ва жисмоний гўзаллик:

- Қўлтиқ ости ва бошқа жойлардаги тукларни тозалашда суннатга амал қилинг;

- Доим тоза-пок бўлинг;

- Аёлингиз учун хушбўланинг.

Жинсий алоқа:

- Агар бирор бир узрингиз (касал ва ҳ.к) бўлмаса, буни тез-тез амалга ошириб туришингиз вожибдир;

- «Бисмиллаҳ» ва маъсур дуолар билан бошланг;

- Фақат рухсат берилган жойига алоқа қилинг;

- Аввал ўйнашиш ва ишқий сўзлар билан бошланг;

- Аёлингизнинг шаҳвати қонгунигача давом этинг;

Ислом Нури

- Бўлгандан сўнг дам олинг ва ҳазиллашинг;
- Ойлик даври давомида (хайз кунлари) қўшилишдан сақланинг, чунки бу ҳаром қилинган;
- Иложи борича аёлингизнинг ҳаёсига зарар етказмайдиган нарсаларни қилинг;
- Қўшилиш учун энг маъқул вақт ва жойни танланг.
- Баъзан аёлингиз касал ёки чарчаган вақтларда унинг кўнглига қаранг.

Сир сақлаш:

- Ётоқ сирлари, аёлингизнинг шахсий муаммолари ва бошқа шахсий маълумотларни бошқаларга айтишдан сақланинг.

Аллоҳга итоат қилишда ёрдам бериш:

- Аёлингизни кечанинг охириги учдан бир қисмида “қиёмул лайл” намозига уйғотинг;
- Қуръон ва унинг тафсиридан билганларингизни аёлингизга ҳам ўргатинг;
- Эрталаб ва кечки зикр-дуоларни ўргатинг;
- Аллоҳ йўлида пул сарфлашга унданг;
- Қурбингиз етса, аёлингизни ҳам ҳаж ва умрага олиб бординг.

Ислом Нури

Аёлнинг оиласи ва дўстларига ҳурмат кўрсатиш:

- Аёлингизни ота-онаси ва қариндош-уруғларини зиёрат қилишга олиб боринг;
- Уларни аёлингизни зиёрат қилишлари учун таклиф қилинг ва яхши кутиб олинг;
- Муносабатларда уларга ҳадиялар беринг;
- Улар (молиявий) ёрдамга муҳтож бўлганда ёрдам беринг;
- Агар аёлингиз сиздан аввал вафот этса, унинг оиласи билан яхши қариндошчиликни сақлаб қолинг. Шу билан бирга бундай вазиятда эр суннатга амал қилишга ҳаракат қилиши керак, яъни аёли тириклик пайтида оиласи ва дўстларига нималар бериб турган бўлса вафот этгандан сўнг ҳам шу нарсаларни ўз вақтида бериб туриши керак.

Исломий тарбия ва насихат:

Бу қуйидагиларни ўз ичига олади:

- Ислом асоси;
- Бурч ва ҳуқуқлар;
- Ўқиш ва ёзиш;
- Дарс ва илм мажлисларига қатнашишга ундаш;
- Аёлларга таллуқли Исломий ҳукмларни ўргатиш;

Ислом Нури

- Уй кутубхонасига Исломий китоблар ва кассеталар сотиб олиш.

Рашк:

- Уйдан чиқишидан олдин ҳижоб кийишини таъминланг;

- Номаҳрам эркаклар билан эркин аралашиб юришига рухсат берманг;

- Ортиқча рашкдан сақланинг;

Бунга мисоллар:

- Аёлингиз гапираётганда ҳар бир сўз ва гапларини таҳлил қилиш ва бошқа маънода гапирган гапларига кўп эътибор бериб бошқа маънода тушуниш;

- Зарурий сабаблар бўлганда ҳам уйдан ташқарига чиқишига рухсат бермаслик;

- Телефонга жавоб беришини тақиқлаш ва ҳ.к.

Сабр ва ҳалимлик:

- Турмушда муаммолар бўлиши оддий ҳол. Аммо мана шу муаммоларни ортиқча гап-сўз қилиш ва катталаштириш билан турмушнинг бузилишигача олиб бориш нотўғридир;

- Ғазабни Аллоҳ таолонинг ҳудудларини бузгандагина кўрсатиш лозим, яъни намозларни вақтидан кечиктирганда, ғийбатга берилганда, телевизорда рухсат берилмаган кўрсатувларни томоша қилганда ва ҳ.к.;

Ислом Нури

- Сизга нисбатан қилган хатоларини кечиринг.

Хатоларини тўғрилаш:

- Энг аввал бир неча марталаб билвосита ва кейин бевосита насихатлар қилинг;

- Сўнг ётоқда аёлингизга тескари қараб ётиб олинг. Бу дегани ётоғингизни бошқа хонага ёки бошқа уйга кўчириш ёки у билан гаплашмасликни ўз ичига олади дегани эмас;

- Энг сўнгги ечим, аёлингизни лат едирмайдиган қилиб уриб қўйиш. Бу ҳолатда эр қуйидагиларни ёдда сақлаши лозим:

- Уришдан сақланиш суннатга мувофиқдир. Чунки Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам ҳеч қачон аёлларини ёки ҳизматкорларини урмаганлар;

- Эр бу усулни аёли ортиқча итоатсизлик қилган пайтда қилиши мумкин. Яъни бирор бир сабабсиз доим жинсий алоқани рад этса, намозни доим вақтидан кечиктириб ўқиса, рухсатсиз уйдан узоқ муддатга чиқиб кетса ва қаерда бўлганини айтишдан бош тортганда ва ҳ.к.;

- Буни ётоқда тескари қараб ётиб олишдан ва Қуръонда келган бошқа ҳолатлардан сўнггина қилиш лозим;

- Эр аёлни оғритадиган ёки зарар етадиган даражада, юзига ёки танасининг бошқа нозик жойларига урмасин;

- Камар (ёки бошқа нарсалар) билан уриб, аёлнинг баданини

Ислом Нури

кўкартиришдан сақланиши лозим.

Кечириш:

- Аёлингизнинг фақат катта хатоларинигина ҳисобга олиб қўйинг;
- Сизга нисбатан қилган хатоларини кечиринг, аммо Аллоҳнинг ҳаққини адо этишдаги хатоларини ҳисобга олиб қўйинг;
- Хато қилишидан қатъий назар унинг барча яхшиликларини ёдда тутинг;
- Ҳар бир инсон кўп хато қилувчи эканини эсдан чиқарманг, шундай экан бундай ҳолатларда узрлар топишга ҳаракат қилинг. Бу хато аёлингизнинг чарчагани, хафалиги, хайз вақти ёки Исломга бўлган кучли эътиқоди туфайли бўлгандир;
- Аёлингизни яхши овқат қилмагани учун тергаманг, чунки Росулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам аёлларини ҳеч қачон ушбу сабаб билан айбламаганлар ва таом ҳақида ҳеч нарса демаганлар;
- Хатосини айтишдан олдин унга киноя билан билдиришга ҳаракат қилинг, чунки тўғридан-тўғри айтишдан кўра бу афзалдир;
- Ҳақорат ва унга қаттиқ ботиши мумкин бўлган сўзларни ишлатишдан йироқ бўлинг;
- Бирон-бир муаммо тўғрисида баҳслашиш керак бўлиб қолса, бошқалардан ҳоли қолгунингизча кутиб туринг;
- Ғазабингизни кетишини кутинг, чунки бу, сўзларни мувозанатда

Ислом Нури

тутиб туришга ёрдам беради.

Сўзимизнинг сўнггида Аллоҳга ҳамду санолар айтамиз.